

PŘEDMLUVA	3
1. PRÁVNÍ ÚPRAVA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ	5
1.1 Komplex právních norem platný pro účetní jednotky.....	5
1.2 Konstrukce účtového rozvrhu, vedení účetnictví a ověřování účetních závěrek	8
1.3 Rozsah vedení účetnictví.....	10
1.4 Zjednodušený rozsah účetnictví.....	11
2. ÚČTOVÉ TŘÍDY, OTEVÍRÁNÍ A UZAVÍRÁNÍ ÚČETNÍCH KNIH.. 13	
2.1 Náplň jednotlivých účtových tříd	13
2.2 Hlediska pro vytváření analytických účtů	20
2.3 Základní vztahy mezi účtovými třídami.....	21
2.4 Uzávěrka účtů k poslednímu dni účetního období	22
2.5 Otevírání účtů k prvnímu dni účetního období.....	23
3. ZÁSoby	25
3.1 Charakteristika zásob.....	25
3.2 Oceňování zásob.....	26
3.3 Způsoby účtování zásob (Varianta A a B)	27
3.3.1 Účtování o nakoupených zásobách - Varianta A	28
3.3.2 Účtování o nakoupených zásobách - Varianta B.....	29
3.4 Analytické členění pořizovací ceny zásob	30
3.4.1 Analytické členění pořizovací ceny zásob	32
3.5 Analytické členění pořizovací ceny zásob zboží v prodejnách	34
3.6 Zboží na skladě a v prodejnách	36
3.7 Daň z přidané hodnoty.....	38
3.7.1 Zúčtování daňové povinnosti z titulu DPH	56
3.7.2 Nadměrný odpočet z titulu zúčtování DPH.....	57
3.7.3 Pořízení zásob nákupem od zahraničního dodavatele	57
3.7.4 Pořízení zásob z jiného členského státu	58
3.7.5 Bezplatné předání zásob	59
3.8 Účtování o zásobách (varianta A)	59
3.8.1 Přírůstky a úbytky nakupovaných zásob na skladě	59
3.8.2 Potraviný v závodních jídelnách	62
3.8.3 Účtování o potravinách v závodních jídelnách (vlastního subjektu).....	63
3.8.4 Účtování o nákupu stravenek v závodní jídelně jiného subjektu	64
3.8.5 Nákup a prodej restauračních poukázek.....	65
3.8.6 Materiál (zboží) na cestě a nevyfakturované dodávky	66
3.8.7 Účtování o materiálu (zboží) na cestě	67
3.8.8 Účtování o nevyfakturovaných dodávkách	67
3.9 Zásoby vlastní výroby	68
3.9.1 Nedokončená výroba	69
3.9.2 Výrobky	73
3.9.3 Zvířata mladá chovná a zvířata ve výkrmu	74
3.9.4 Účtování o nedokončené výrobě, výrobcích a zvířatech.....	77
3.10 Opravné položky k zásobám	78
3.10.1 Účtování o opravných položkách k zásobám	78

3.11 Účtování o zásobách (varianta B).....	79
3.11.1 Nakoupený materiál.....	79
3.11.2 Nevyfakturované dodávky.....	80
3.11.3 Materiál na cestě.....	80
3.11.4 Účtování zásob vlastní výroby - Varianta B.....	81
4. DLOUHODOBÝ MAJETEK	82
4.1 Vymezení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	82
4.1.1 Dlouhodobý hmotný majetek	82
4.1.2 Dlouhodobý nehmotný majetek	85
4.3 Odpisování majetku.....	88
4.3.1 Daňové odpisy	90
4.3.2 Rovnoměrné odpisování hmotného majetku.....	92
4.3.3 Zrychlené odpisování dlouhodobého majetku.....	93
4.3.4 Účetní odpisy.....	96
4.4 Účtování o dlouhodobém majetku.....	99
4.4.1 Pořízení dlouhodobého majetku.....	99
4.4.2 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek	100
4.4.3 Pořízení dlouhodobého majetku ve vlastní režii	101
4.4.4 Účtování o odpisování dlouhodobého majetku	103
4.4.5 Vyřazení dlouhodobého majetku z používání	104
4.5 Zvířata základního stáda a tažná zvířata.....	107
4.5.1 Ocenění zvířat základního stáda a tažných zvířat.....	107
4.5.2 Odpisování zvířat základního stáda a tažných zvířat	108
4.5.3 Účtování o zvířatech základního stáda a tažných zvířatech	110
4.5.4 Pořízení zvířat základního stáda a tažných zvířat.....	110
4.5.5 Vyřazení zvířat základního stáda a tažných zvířat	112
4.5.6 Převod zvířat ze základního stáda do výkrmu.....	114
4.6 Oceňovací rozdíl k nabytému majetku.....	115
4.7 Goodwill	117
5. DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	120
5.1 Vymezení pojmu dlouhodobý finanční majetek.....	120
5.1.1 Dlouhodobý finanční majetek	120
5.2 Oceňování dlouhodobého finančního majetku.....	122
5.3 Účtování o dlouhodobém finančním majetku	125
5.3.1 Nákup dlouhodobého finančního majetku.....	127
5.3.2 Prodej cenných papírů	128
5.3.3 Pronájem podniku nebo jeho části.....	128
5.4 Pronájem dlouhodobého hmotného majetku	131
5.5 Technické zhodnocení pronajatého majetku	132
5.6 Leasing	135
5.6.1 Obecná charakteristika leasingu	135
5.6.2 Právní předpisy a leasing.....	136
5.6.3 Odpisování při leasingu.....	137
5.6.4 Zahrnování nájemného do daňového základu nájemce pro účely daně z příjmů..	139
5.6.5 Účtování o finančním leasingu - obecně	139
5.6.6 Požadavky účetnictví při zachycování případů o finančním leasingu.....	140
5.6.7 Počáteční mimořádná (navýšená) leasingová splátka	141

5.6.8 Časové rozlišování nerovnoměrných plateb nájemného	149
5.6.9 Technické zhodnocení najatého majetku	150
5.6.10 Zahraniční leasing z třetí země	151
5.6.11 Zdaňování nájemného zahraničního pronajímateli z třetí země	152
5.6.12 Řádné ukončení leasingu	152
5.6.13 Leasing nemovitostí	154
6. KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	156
6.1 Charakteristika a klasifikace finančního majetku	156
6.2 Oceňování krátkodobého finančního majetku	156
6.3 Účtování o krátkodobém finančním majetku	157
6.4 Krátkodobý finanční majetek – cenné papíry a podíly	160
6.4.1 Oceňování krátkodobého finančního majetku k obchodování	163
6.4.2 Prodej krátkodobého finančního majetku	163
6.4.3 Vykoupení vlastních akcií z oběhu	164
6.5 Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku	165
7. KRÁTKODOBÉ A DLOUHODOBÉ FINANČNÍ ZDROJE	166
7.1 Charakteristika krátkodobých a dlouhodobých finančních zdrojů	166
7.1.1 Kontokorentní úvěr	168
7.1.2 Směnečný úvěr	168
7.1.3 Úvěr hypoteční	168
7.2 Oceňování krátkodobých a dlouhodobých finančních zdrojů	169
7.3 Účtování o krátkodobých bankovních úvěrech a finančních výpomocích	169
7.4 Účtování o dlouhodobých úvěrech a dluhových cenných papírech	173
7.4.1 Hypotéka na budovy	174
8. ZÚČTOVACÍ VZTAHY	177
8.1 Charakteristika zúčtovacích vztahů	177
8.2 Oceňování zúčtovacích vztahů	177
8.3 Účtování o vztazích účetní jednotky k okolí	178
8.3.1 Zúčtovací vztahy z obchodního styku	178
8.3.2 Účtování o pohledávkách a závazcích	178
8.3.3 Vydané faktury	183
8.3.4 Přijaté faktury	184
8.4 Odpis pohledávek	185
8.4.1 Jednorázový odpis pohledávek	186
8.4.2 Postupný odpis pohledávek	187
8.5 Zajištění závazkových vztahů	193
8.5.1 Smluvní pokuta a úrok z prodlení	193
8.5.2 Účtování o smluvních pokutách a úrocích z prodlení	195
8.6 Směnky	196
8.6.1 Účtování o směnkách	199
8.7 Zúčtovací vztahy z obchodního styku vůči zahraničí	204
8.8 Kursové rozdíly k pohledávkám a závazkům	206
8.8.1 Účtování o kursových rozdílech k závazkům	206
8.8.2 Účtování o kursových rozdílech k pohledávkám	207
8.9 Zúčtování se zaměstnanci a institucemi	209
8.9.1 Sociální zabezpečení zaměstnanců	211

8.9.2	Zúčtování příspěvků a dávek sociálního zabezpečení zaměstnanců	211
8.9.3	Zálohy poskytnuté zaměstnanci na služební cestu	215
8.10	Zúčtovací vztahy se státním rozpočtem	215
8.10.1	Účtování o přímých daních	216
8.10.2	Souhrnné účtování o dani z přidané hodnoty	217
8.11	Zúčtovací vztahy ke společníkům a sdružením	218
8.11.1	Účtování pohledávek za společníky	220
8.11.2	Účtování závazků ke společníkům	220
8.12	Jiné zúčtovací vztahy	221
8.12.1	Účtování o odloženém daňovém závazku	222
8.12.2	Dlouhodobé závazky	223
9.	NÁKLADY A VÝNOSY	224
9.1	Obecná charakteristika nákladů a výnosů	224
9.2	Všeobecné zásady pro účtování nákladů a výnosů	226
9.3	Charakteristika nákladů	227
9.3.1	Provozní náklady	227
9.3.2	Finanční náklady	229
9.3.3	Mimořádné náklady	230
9.4	Charakteristika výnosů	234
9.4.1	Provozní výnosy	234
9.4.2	Finanční výnosy	235
9.4.3	Mimořádné výnosy	236
9.5	Časové rozlišování nákladů a výnosů (výdajů a příjmů)	237
9.5.1	Náklady příštích období	238
9.5.2	Komplexní náklady příštích období	238
9.5.3	Výdaje příštích období	239
9.5.4	Výnosy příštích období	240
9.5.5	Příjmy příštích období	240
9.6	Tvorba a čerpání rezerv	241
9.6.1	Účtování o rezervách	243
9.6.2	Rezerva na opravy dlouhodobého hmotného majetku	244
9.6.3	Rezerva na podnikatelská rizika v zemědělství	246
9.6.4	Rezerva na ztrátu z brakování slepic	246
9.7	Tvorba a zúčtování opravných položek	248
9.7.1	Opravné položky k majetku	249
9.8	Tvorba a čerpání opravných položek k pohledávkám	251
9.8.1	Třídění opravných položek k pohledávkám	251
9.8.2	Opravná položka k pohledávkám za dlužníky v konkursním řízení	251
9.8.3	Opravné položky k pohledávkám za zahraničními dlužníky	253
9.8.4	Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994.	254
9.8.5	Tvorba opravné položky	255
9.9	Kursově rozdíly	257
9.10	Daň z příjmů	264
9.10.1	Výpočet a zúčtování daně z příjmů	264
9.10.2	Odložená daň vycházející z nákladového přístupu	267
9.10.3	Příklad odloženého daňového závazku	269
9.10.4	Odložena daň vycházející z rozvahového přístupu	273

9.11 Převodové účty	276
10. VLASTNÍ KAPITÁL	277
10.1 Základní kapitál	277
10.2 Kapitálové fondy	278
10.3 Fondy tvořené ze zisku	279
10.4 Výsledek hospodaření a jeho rozdělení	279
10.4.1 Právní úprava rozdělování zisku	280
10.4.2 Účtování o rozdělení výsledku hospodaření	281
10.5 Účtování o zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů společnosti	282
10.5.1 Účtování akciové společnosti o upisování nových akcií (emitent)	282
10.5.2 Účtování akcionáře o upisování nových akcií	283
10.6 Nepeněžitý vklad akcionáře do akciové společnosti	283
10.6.1 Účtování o nepeněžitém vkladu akcionáře do akciové společnosti	284
10.7 Emisní ážio	285
10.7.1 Účtování akciové společnosti o emisním ážiu	286
10.8 Ostatní kapitálové fondy (mimo emisního ážia)	287
10.8.1 Bezplatné převzetí majetku	287
10.9 Dotace	288
10.9.1 Zásady poskytování dotací ze státního rozpočtu a zdrojů EU	288
10.9.2 Účtování o dotacích na pořízení dlouhodobého majetku	292
10.9.3 Účtování o dotacích do provozu	292
10.9.4 Dotace na částečnou úhradu finančních nákladů	293
10.9.5 Účtování o dotacích z Garančního fondu	294
10.10 Fondy tvořené ze zisku	294
10.10.1 Zákonný rezervní fond	294
10.10.2 Nedělitelný fond	296
10.11 Ztráta při uzavírání účtů	296
10.11.1 Úhrada ztráty	297
10.12 Snížení základního kapitálu	298
10.12.1 Snížení základního kapitálu při vystoupení společníka ze společnosti	299
10.12.2 Účtování o snížení základního kapitálu při výkupu vlastních akcií	300
10.13 Uzavírání účetních knih ve veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti ..	301
10.14 Účet individuálního podnikatele	302
10.15 Konkurs a vyrovnání	303
10.15.1 Účtování při vyrovnání	303
10.15.2 Účtování při konkursu	304
10.15.3 Účtování správce konkursní podstaty	306
Směrná účtová osnova	308